

Електронний цифровий підпис: ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ, ПРАВОВИЙ СТАТУС

Міністерство юстиції України запровадило ряд іновацій у сфері онлайн сервісів за допомогою інтернету вже можливо отримати виписки, довідки та витяги. Під час реєстрації потрібен електронний цифровий підпис. Після реєстрації на онлайн сервісах Міністерства юстиції України для подачі заяв на попередній розгляд потрібно користуватися електронним цифровим підписом.

Електронний підпис - дані в електронній формі, які додаються до інших електронних даних або логічно з ними пов'язані та призначені для ідентифікації **підписувача** цих даних;

Електронний цифровий підпис - вид **електронного підпису**, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати **підписувача**. **Електронний цифровий підпис** накладається за допомогою особистого ключа та перевіряється за допомогою **відкритого ключа**.

Особистий ключ - параметр криптографічного алгоритму формування **електронного цифрового підпису**, доступний тільки **підписувачу**.

Відкритий ключ - параметр криптографічного алгоритму перевірки **електронного цифрового підпису**, доступний суб'єктам відносин у сфері використання **електронного цифрового підпису**;

Електронний цифровий підпис за правовим статусом прирівнюється до власноручного підпису (печатки) у разі, якщо:

- **електронний цифровий підпис** підтверджено з використанням посиленого сертифіката ключа за допомогою надійних засобів цифрового підпису;
- під час перевірки використовувався **посилений сертифікат ключа**, чинний на момент накладення **електронного цифрового підпису**;
- **особистий ключ підписувача** відповідає відкритому ключу, зазначеному у сертифікаті.

Електронний підпис не може бути визнаний недійсним лише через те, що він має електронну форму або не ґрунтується на посиленому **сертифікаті ключа**.

Електронний цифровий підпис призначений для забезпечення діяльності фізичних та юридичних осіб, яка здійснюється з використанням **електронних документів**. Він використовується фізичними та юридичними особами - суб'єктами електронного документообігу для ідентифікації **підписувача** та підтвердження цілісності даних в електронній формі.

Використання **електронного цифрового підпису** не змінює порядку підписання договорів та інших документів, встановленого законом для вчинення правочинів у письмовій формі.

Нотаріальні дії із засвідчення справжності **електронного цифрового підпису** на електронних документах вчиняються відповідно до порядку, встановленого законом.

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації державної форми власності для засвідчення чинності **відкритого ключа** використовують лише **посилений сертифікат ключа**. Інші юридичні та фізичні особи можуть на договірних засадах засвідчувати чинність **відкритого ключа** сертифікатом ключа, сформованим центром сертифікації ключів, а також використовувати **електронний цифровий підпис** без сертифіката ключа.

Сертифікат ключа - документ, виданий центром сертифікації ключів, який засвідчує чинність і належність **відкритого ключа підписувачу**. Сертифікати ключів можуть розповсюджуватися в електронній формі або у формі документа на папері та використовуватися для ідентифікації особи підписувача. **Посилений сертифікат ключа** - **сертифікат ключа**, виданий акредитованим центром сертифікації ключів, засвідчувальним центром, центральним засвідчувальним органом.

Розподіл ризиків збитків, що можуть бути заподіяні підписувачам, користувачам та третім особам, які користуються електронними цифровими підписами без сертифіката ключа, визначається суб'єктами правових відносин у сфері послуг **електронного цифрового підпису** на договірних засадах. Захист прав споживачів послуг **електронного цифрового підпису**, а також механізм реалізації захисту цих прав регулюються цим Законом та Законом України "Про захист прав споживачів".

У випадках, коли відповідно до законодавства необхідне засвідчення дійсності підпису на документах та відповідності копій документів оригіналам печаткою, на **електронний документ** накладається ще один **електронний цифровий підпис** юридичної особи, спеціально призначений для таких цілей.

Порядок застосування **електронного цифрового підпису** органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності визначається Кабінетом Міністрів України.

Порядок застосування цифрового підпису в банківській діяльності визначається Національним банком України.

Вимоги до сертифіката ключа.

Сертифікат ключа містить такі обов'язкові дані:

- найменування та реквізити центру сертифікації ключів (центрального засвідчувального органу, засвідчувального центру);
- зазначення, що сертифікат виданий в Україні;
- унікальний реєстраційний номер сертифіката ключа;
- основні дані (реквізити) **підписувача** - власника особистого ключа;
- дату і час початку та закінчення строку чинності сертифіката;
- відкритий ключ;
- найменування криптографічного алгоритму, що використовується власником особистого ключа;
- інформацію про обмеження використання підпису.

Посилений сертифікат ключа, крім обов'язкових даних, які містяться в сертифікаті ключа, повинен мати ознаку посиленого сертифіката ключа. Інші дані можуть вноситися у посилений сертифікат ключа на вимогу його власника.

Дніпровське районне управління
юстиції у м.Києві